

[Kr. Juul.]

i kalenderåret 1951 var der kun 10 skoler, der opnåede dækning af 80 pct. af udgifterne, medens der var 36 skoler, der lå mellem 70 og 79 pct., 79 mellem 60 og 69 pct., 60 mellem 50 og 59 pct., 25 mellem 40 og 49 pct. og 9 mellem 30 og 39 pct., så kan man vist rolig gå ud fra, at der også i fremtiden vil komme til at mangle ikke så ganske lidt i, at skolerne får dækning for 80 pct. af udgifterne. Der bliver altså stadig tilbage et ret betydeligt beløb, som friskolerne selv må udrede, og det mener jeg i og for sig også der bør være. Det bør blot ikke være uoverkommeligt for de økonomisk svageste stillede forældre at sende deres børn i friskolen. Det kan være, at man knap nok endnu er nået op på det beløb, som det er rimeligt at stille til rådighed for friskolen. I hvert fald er det for øjeblikket sådan, at hvis samtlige danske børn gik over i friskolen, ville det medføre en betydelig besparelse for de offentlige kasser.

Som nævnt af tidligere talere har udvalget fået oplysning om forholdet mellem den økonomiske stilling, de tyske skoler i Nord-slesvig indtager, og den, de danske skoler i Sydslesvig indtager. Et helt nøjagtigt sammenligningsgrundlag er det måske vanskeligt at få tilvejebragt, men de fremkomne oplysninger viser ganske tydeligt, at vi danske kan være vor stilling bekendt, idet vort tilskud, beregnet pr. barn, er betydeligt større end det tyske tilskud til danske skoler i Sydslesvig. Jeg nævner ikke dette, fordi jeg mener, vi har grund til at rose os af vore egne velgerninger. Jeg mener kun, det er i overensstemmelse med almindelig retfærdssans, at danske statsborgere stilles lige for loven uanset forskellig national indstilling. Det forekommer mig helt rimeligt, om vi fra dansk side nærer forventning om, at en lignende indstilling må gøre sig gældende syd for den danske grænse.

Jeg anbefaler, at man stemmer for ændringsforslagene nr. 3—7 og stemmer imod ændringsforslagene nr. 1 og 2.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Jeg kan anbefale det høje ting at stemme for de ændringsforslag, som er stillet af undervisningsministeren og tiltrådt af udvalget. Det er

ikke ændringer af principiel karakter, og de tidligere talere har udførligt gjort rede for, hvad de indeholder. Jeg kan derfor undlade at gøre bemærkninger om disse ændringsforslag.

Jeg vil derimod gerne omtale de ændringsforslag, der er stillet af det konservative mindretal. Ifølge ændringsforslag nr. 1 skal det foreslåede nye stykke til § 1 udgå. Dette nye stykke tilsigter, at undervisningsministeren skal have vejledning og råd fra Dansk Friskoleforening ved bedømmelsen af, hvilke skoler der falder ind under friskoleloven. Deroverfor vil jeg gerne sige, at det er min opfattelse — og jeg tror, at også ministeren har givet udtryk for den — at man ikke tilsigter nogen egentlig ændring i bestående forhold; men det er af betydning for administrationen, d. v. s. undervisningsministeriet, ved afgørelsen af, om en skole falder ind under denne lov, at have folk at rådføre sig med, som har praktisk erfaring og kendskab til de frie skolers særlige forhold. Der er adskillige grænsetilfælde, hvor det kan være vanskeligt at afgøre, om den skole, der søger tilskud, er en egentlig børneskole, d. v. s. en skole, der påtager sig at undervise børn i hele den undervisningspligtige alder. Det har altid været forudsætningen for støtte til en børneskole, at den underviste børnene i hele den undervisningspligtige alder, og det princip tror jeg vi skal fastholde.

Jeg kan ikke se, at der kan være nogen skoleinteresse i at støtte skoler, der kun har det formål i ganske få år af børnenes undervisningstid at terpe dem op til optagelse i en eksamensskole. Formålet må være, at de børn, der begynder deres skolegang i denne skole, får en samlet undervisning, der omfatter hele den undervisningspligtige alder. Ingen vil kunne indvende noget imod, at der er børn, som går ud af friskolen på et tidligere tidspunkt og går over i en eksamensskole, men vi må fastholde, at skolens formål er undervisning af børn i hele den undervisningspligtige alder. Jeg mener, det vil være af værdi for undervisningsministeriet, når det skal træffe afgørelse af, om en skole kan anerkendes som tilskudsberettiget, at have folk med på råd, der kender de praktiske forhold, som de former sig ude i livet. Når Dansk Friskole-